SVERIGES RIKSDAG

Motion till riksdagen 2026/27:555

av Sten Bergheden (M)

Höga kostnader för arkeologiska undersökningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att se över möjligheten att minska kostnaden och kostnadsfördelningen vid arkeologiska utgrävningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

När en lantbrukare, fastighetsägare eller markägare måste anlägga grunder till djurstallar, vägar, cementplattor, maskinhallar med mera kan det inträffa att lantbrukaren stöter på föremål eller lämningar som man arkeologiskt bör undersöka. Det är ju inte lantbrukaren som har gjort något fel med att anmäla fyndet eller lämningarna, utan det är ju i stället värdefullt för samhället att han gjort det och att samhället kan undersöka platsen. Lantbrukaren har ju heller ingen egen ekonomisk vinning av fyndplatsen, utan det är snarare en ekonomisk belastning eller kostnad för lantbrukaren att inte kunna använda platsen så snabbt som var planerat eller i värsta fall inte alls till nybyggnationen.

Den här kostnaden får idag lantbrukaren ta. Men det är inte nog med det, för lantbrukaren får också ta kostnader för själva den arkeologiska undersökningen m.m. utan att lantbrukaren på något sätt har egen nytta eller egen vinning av detta. Att vi dokumenterar och ibland skyddar vissa platser kan vara viktigt men det är ett samhällsansvar och den arkeologiska utgrävningen och kostnaden för den ska inte falla på den enskilda markägaren. Därför bör både möjligheten att minska kostnaderna men också kostnadsfördelningen vid arkeologiska utgrävningar ses över.

Sten Bergheden (M)